

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyní Mgr. Monikou Chaloupkovou ve věci **žalobkyně: B.R., nar. „X“, bytem „X“, proti žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 4. 2013, č. j. „X“/46091-KRM,**

t a k t o :

- I.** Žaloba proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 25. 4. 2013, č. j. „X“/46091-KRM, **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení a žalované **s e** toto právo **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutím ze dne 25. 4. 2013, č. j. „X“/46091-KRM, žalovaná zamítla námitky žalobkyně a potvrdila rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 12. 3. 2013, č. j. „X“, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu podle § 41 odst. 3 zákona číslo 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), pro nesplnění podmínek § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění, když podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení

Chrudim (dále jen „OSSZ“) ze dne 20. 2. 2013 není žalobkyně invalidní pro invaliditu třetího stupně, ale je nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně.

Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalované včasnou žalobu, kterou se domáhala přezkoumání svého zdravotního stavu. Vyslovila nesouhlas s posouzením učiněným posudkovými lékaři OSSZ a ČSSZ a vyjádřila přesvědčení, že její zdravotní stav odpovídá III. stupni invalidity – má trvalé problémy s cukrovkou, obezitou a hypertenzí. Žalobkyně dále poukázala na těžkou uplatnitelnost na trhu práce.

Žalovaná využila svého práva se k žalobě nevyjadřovat.

Soud byl povinen v souladu s § 75 zákona číslo 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumat napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, přičemž musel vycházet ze stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. ze stavu k datu 25. 4. 2013, kdy bylo napadené rozhodnutí žalované vydáno. Soud se přitom soustředil na skutečnost, zda závěr o invaliditě žalobkyně pouze II. stupně je správný a vychází z náležitě posouzeného zdravotního stavu žalobkyně.

O žalobě bylo rozhodnuto při jednání dne 8. 10. 2014, v přítomnosti obou účastníků.

Ze správního spisu žalované – lékařské dokumentace OSSZ soud zjistil následující: Žalobkyně byla uznána částečně invalidní ke dni 24. 5. 2007, v řízení zahájeném na vlastní žádost. Za hlavní příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně byla určena obezita III. stupně.

Při kontrolní lékařské prohlídce dne 10. 6. 2008 byla žalobkyni částečná invalidita pro stejné zdravotní postižení ponechána.

Další kontrolní lékařská prohlídka proběhla po nabytí účinnosti nové právní úpravy, konkrétně po 1. 1. 2010, která přinesla v oblasti invalidních důchodů významné změny (např. 3 kategorie invalidity, jiné členění zdravotních postižení pro účely stanovení míry poklesu pracovní schopnosti). Posudková lékařka OSSZ dospěla dne 7. 6. 2011 k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je cukrovka (diabetes mellitus) II. typu na inzulínu, která je neuspokojivě vyrovnávána, s počínajícími komplikacemi. Toto postižení bylo zařazeno podle kapitoly IV (Poruchy endokrinní, výživy a přeměny látek) položky 2c (Diabetes mellitus – středně těžké funkční postižení, s několika diabetickými komplikacemi lehčího až středního stupně /cévní, oční, neurologické/, zachována schopnost zvládat běžné zatížení, některé denní aktivity vykonávány s obtížemi, podle rozsahu postižení) přílohy k vyhlášce číslo 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 359/2009 Sb.“). Pokles pracovní schopnosti byl posudkovou lékařkou stanoven na horní hranici vyhláškou daného rozpětí (30-45%), tj. na 45% a tento byl dále navýšen o 5% s ohledem na vliv rozhodujícího zdravotního postižení na schopnost žalobkyně využívat dosavadní vzdělání, zkušenosti a znalosti, schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti a schopnost rekvalifikace. Vzhledem k určené míře poklesu pracovní schopnosti na 50% byl posudkovou lékařkou učiněn závěr, že žalobkyně je invalidní pro invaliditu II. stupně.

Dne 7. 1. 2013 požádala žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Z posudku o invaliditě a ze záznamu o jednání, oba ze dne 20. 2. 2013, č. j.

LPS/2013/37-CR-CSSZ, je zřejmé, že za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně byla posudkovou lékařkou MUDr. Ivanou Strouhalovou opětovně označena cukrovka II. typu na inzulínu, neuspokojivě vyrovnávaná, s počínajícími komplikacemi. Toto postižení bylo opětovně zařazeno dle kapitoly IV položky 2c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. a pokles pracovní schopnosti byl stanoven na horní hranici vyhláškového rozpětí, tj. na 45%, a dále navýšen postupem podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky o 5% na konečných 50%, kdy takto určený pokles nadále odpovídá invaliditě II. stupně.

Rozhodnutí ČSSZ ze dne 12. 3. 2013, č. j. 595 115 1074, o zamítnutí žádosti žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu bylo na základě jejích včasných námitek přezkoumáno v námitkovém řízení. Lékařskou posudkovou službou ČSSZ byl dne 24. 4. 2013 vypracován posudek o invaliditě žalobkyně, v němž byl zdravotní stav vyhodnocen a míra poklesu pracovní schopnosti určena shodně s posudkovou lékařkou OSSZ. Posudkovým lékařem ČSSZ bylo konstatováno, že zjištěná cukrovka žalobkyně je středně těžkým funkčním postižením s přítomností dalších zdravotních postižení, konkrétně vysokým krevním tlakem a výraznou obezitou bez snahy o její snížení. Nejedná se o postižení těžké a další zdravotní postižení nedosahují takové závažnosti, aby byla posouzena jako postižení rozhodující, byla zhodnocena při celkovém posouzení. Posudkový lékař se zabíral zdravotním stavem žalobkyně podrobně a odůvodnil, proč tento neodpovídá III. stupni invalidity, přičemž se vypořádal s námitkami žalobkyně.

Žalobkyně v žalobě požadovala nové přezkoumání svého zdravotního stavu, poukazovala na své zdravotní problémy, které podle ní odpovídají invaliditě III. stupně, i na obtížnou uplatnitelnost na trhu práce. Spornou tedy byla jediná otázka, a to posouzení dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně a z něj plynoucí procentní míry poklesu pracovní schopnosti, k jejímuž posouzení je příslušná na základě § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení“), Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky (dále jen „PK MPSV ČR“). Soud proto zadal vypracování posudku zdravotního stavu žalobkyně PK MPSV ČR, pracovišti v Hradci Králové, a následně též PK MPSV ČR, pracovišti v Praze a pracovišti v Brně, a při jednání dne 8. 10. 2014 provedl takto získanými posudky důkaz.

Z posudku PK MPSV ČR, pracoviště v Hradci Králové, ze dne 26. 11. 2013, č. j. 2013/1956-HK, vyplývá, že komise považovala za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně cukrovku II. typu na inzulínu, pravděpodobně s postižením jemných nervových zakončení dolních končetin, která je neuspokojivě vyrovnávána pro nespolupráci žalobkyně (žalobkyně neužívá inzulín tak často, jak má předepsáno, nedodržuje dietu z důvodu finanční nouze). Za další zdravotní postižení komise označila obezitu, zvýšený krevní tlak hůře léčený, poruchu přeměny tuků, pupeční kýlu a alergii na sluneční paprsky. Rozhodující zdravotní postižení zařadila podle kapitoly IV položky 2c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. a míru procentního poklesu pracovní schopnosti žalobkyně určila na horní hranici vyhláškou daného rozpětí, tj. na 45%. Takto určený pokles dále navýšila o 10%, a to pro další onemocnění (obezita) a malou schopnost rekvalifikace. Komise se ztotožnila s předcházejícími závěry posudkových lékařů OSSZ a ČSSZ s tím, že zdravotní stav žalobkyně neodpovídá invaliditě III. stupně, neboť nebyly doloženy žádné diabetické komplikace. Vyjádřila ovšem přesvědčení, že při trvající špatné

spolupráci žalobkyně se, bohužel, dají komplikace předpokládat, přičemž jejich prvním příznakem je podle ní právě porucha citlivosti jemných nervových zakončení na nohách. Žalobkyně byla při jednání komise přítomna. Komise vycházela z lékařské dokumentace založené ve spise OSSZ, ze zdravotní dokumentace praktické lékařky MUDr. Zlesákové a z vlastního přešetření provedeného Doc. MUDr. Vitem Krupařem, CSc., z oboru interního lékařství.

Z posudku PK MPSV ČR, pracoviště v Praze, ze dne 5. 3. 2014, č. j. 2014/397-PH, vyplývá, že žalobkyně nebyla při jednání komise přítomna, omluvila se ze zdravotních důvodů. Komise vycházela z lékařských nálezů založených v soudním spise a ve spise OSSZ, z kompletní zdravotní dokumentace praktické lékařky MUDr. Zlesákové a z dokumentace z diabetologie MUDr. Hudcové. Komise považovala za rozhodující zdravotní postižení žalobkyně cukrovku II. typu na inzulínu, která je špatně řešena pro nespolupráci žalobkyně odůvodňovanou nedostatkem peněz. Za další onemocnění komise považovala vysoký krevní tlak, poruchu přeměny tuků a těžkou obezitu, dosud neléčenou. Rozhodující zdravotní postižení hodnotila podle položky 2c kapitoly IV přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Pokles pracovní schopnosti žalobkyně určila na horní hranici vyhláškou stanoveného rozpětí, tj. na 45%, a tento dále navýšila postupem podle § 3 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb., a to pro další onemocnění a výkon nekvalifikovaných prací, kdy získání kvalifikace je fakticky nemožné. K hodnocení cukrovky podle položky 2d a tedy určení vyšší míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně nebyl podle komise důvod, neboť u žalobkyně nebyly zjištěny těžké komplikace zrakové, pohybové nebo cévní. V posouzení provedeném komisí byly podle komise zohledněny též námitky žalobkyně.

Z posudku PK MPSV ČR, pracoviště v Brně, ze dne 9. 7. 2014, č. j. 2014/1393-BR, vyplývá, že žalobkyně nebyla při jednání komise přítomna, tato vycházela z lékařských nálezů založených v soudním spise, ve spise OSSZ a z úplné zdravotní dokumentace praktické lékařky MUDr. Zlesákové. Komise považovala za rozhodující zdravotní postižení žalobkyně cukrovku II. typu bez rozvinutých komplikací, kdy subjektivní potíže odpovídaly špatnému vyrovnávání cukrovky z důvodu nedostatečné aplikace inzulínu žalobkyní. Co se týká dalších onemocnění, komise konstatovala, že tato nejsou tak závažná, aby je bylo možné považovat za rozhodující zdravotní postižení - vysoký krevní tlak byl bez dopadu na celkovou výkonnost organismu, těžká obezita neměla dopad na srdečně-cévní, dýchací nebo pohybový systém, nebyl proveden ani pokus o snížení hmotnosti, rovněž chudokrevnost, porucha přeměny tuků, pupeční kýla a sluneční alergie neměly přímý dopad na celkovou výkonnost žalobkyně. Rozhodující zdravotní postižení (cukrovku) komise zařadila podle kapitoly IV položky 2c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pokles pracovní schopnosti stanovila na 45% pro existenci dalších onemocnění a tento dále navýšila postupem podle § 3 odst. 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb. o 10% na konečných 55% pro předchozí výdělečnou činnost a dosaženou kvalifikaci.

Další dokazování soud neprováděl, neboť ani žalobkyně, ani žalovaná návrhy na doplnění dokazování neměly a soud sám potřebu dalšího dokazování neshledal, když dospěl k závěru, že má dostatečné podklady k rozhodnutí o žalobě.

Všemi třemi posudky PK MPSV ČR má soud za prokázáno, že rozhodujícím postižením žalobkyně způsobujícím její dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav je cukrovka II. typu na inzulínu, zatím bez závažnějších komplikací, kdy tato je nedostatečně vyrovnávána

z důvodu málo častého použití inzulínu žalobkyní a nedodržování stravovacího režimu pro nedostatek financí. Zjištěné rozhodující zdravotní postižení odpovídá zařazení dle kapitoly IV položky 2c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. a poklesu pracovní schopnosti 55%, tedy invaliditě II. stupně. Cukrovka není u žalobkyně zatím provázána závažnějšími komplikacemi, proto ji nelze zařadit dle položky 2d či vyšší kapitoly IV přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Ostatní zjištěná zdravotní postižení (obezita, vysoký krevní tlak, porucha přeměny tuků, atd.) nejsou natolik závažná, aby byla považována za postižení rozhodující.

Závěry posudků PK MPSV ČR, pracoviště v Hradci Králové, pracoviště v Praze a pracoviště v Brně, se plně shodují se závěry posudkových lékařů OSSZ a ČSSZ v otázce určení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně i hodnocení její závažnosti, neboť všechna pracoviště dospěla ke stejnému závěru, že zdravotní stav žalobkyně neodpovídá třetímu stupni invalidity, ovšem odpovídá stupni invalidity druhému. Rozdíl 5% v určení míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně v posudcích PK MPSV ČR oproti posudkům lékařů OSSZ a ČSSZ je z hlediska rozhodnutí soudu zcela nepodstatný, neboť pokles 50% i 55% spadá do stejné kategorie invalidity, a to invalidity II. stupně. Posudky jsou zpracovány logicky, srozumitelně a přesvědčivě odůvodňují, proč se u žalobkyně jedná právě o druhý stupeň invalidity. Vycházejí správně z doložených nálezů odborných lékařů, jejich posudkové závěry jsou odůvodněné a podrobně odpovídají na otázku, proč nelze přitakat názoru vyjádřenému opakovaně žalobkyní, že totiž její zdravotní stav je natolik špatný, že odpovídá nejvyššímu (třetímu) stupni invalidity. Všechna pracoviště PK MPSV ČR zohlednila i další onemocnění, kterými žalobkyně trpí, a to právě v určeném poklesu pracovní schopnosti, rovněž tak zohlednila velmi obtížnou možnost rekvalifikace žalobkyně. Všechna pracoviště též zdůraznila fakt, že žalobkyně si nepíchá inzulín tak často, jak by měla, a nedodržuje odpovídající způsob stravování, a v této souvislosti též vyjádřila obavu, že při pokračování takového přístupu lze předpokládat komplikace cukrovky u žalobkyně.

Soud zde považuje za nutné zdůraznit, že komise byly povinny přezkoumávat zdravotní stav žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí, v tomto konkrétním případě k datu 25. 4. 2013, tedy i pokud by např. zjistily zhoršení zdravotního stavu po tomto datu, nemohly k tomuto zhoršení přihlížet. Případné zhoršení zdravotního stavu ovšem může být důvodem pro další žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu v novém řízení před ČSSZ.

Všechny jím vyžádané posudky PK MPSV ČR soud hodnotí jako přesvědčivé, podrobné, úplné a nemá důvod o nich pochybovat. Na jejich základě pak dospěl k závěru shodnému se závěrem ČSSZ v napadeném rozhodnutí, tedy že k datu vydání tohoto rozhodnutí se u žalobkyně nejednalo o invaliditu III. stupně, neboť pokles její pracovní schopnosti nepřesáhl 69%.

Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění platí, že jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35%, avšak o 49%, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
- c) nejméně o 70%, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Jak již bylo uvedeno výše, v řízení bylo prokázáno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí neodpovídal zdravotní stav žalobkyně invaliditě III. stupně a tedy její žádost o změnu výše invalidního důchodu byla žalovanou správně zamítnuta. Soud proto musel

žalobu proti rozhodnutí žalované rovněž jako nedůvodnou zamítnout (§ 65 odst. 1 a § 78 odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s., když úspěšné žalované jako správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění právo na náhradu nákladů soudního řízení nenáleží a žalobkyně byla se žalobou neúspěšná, tudíž jí náhrada nákladů nepřísluší.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 8. října 2014

Mgr. Monika Chaloupková v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Vladimíra Píchová